

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
з курсу “Операційний менеджмент”
для студентів спеціальності
7.050201 “Менеджмент організацій”
усіх форм навчання

Краматорск 2002

Міністерство освіти і науки України
Донбаська державна машинобудівна академія

Методичні вказівки
до виконання контрольної роботи
з курсу “Операційний менеджмент”
для студентів спеціальності
7.050201 “Менеджмент організацій”
усіх форм навчання

Затверджено на засіданні
кафедри менеджменту
Протокол № 36 від 03.07.2001р.

Краматорск 2002

УДК 65.050.9(2)2

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з курсу “Операційний менеджмент” для студентів спеціальності 7.050201 “Менеджмент організацій” усіх форм навчання / Укл.: Г.О.Коваленко – Краматорськ: ДДМА, 2002. - с.

Укладач:

Г.О.Коваленко, к.т.н., доцент

Відповідальний за випуск:

Г.О.Коваленко, к.т.н., доцент

Редактор :

Н.В.Єршоміна

Підп. до друку

Формат 60x90/16

Офсетний друк

Ум. друк. арк.

Обл. – вид. арк.

Тираж: 100 прим.

ВСТУП

В сучасних ринкових умовах конкурентоспроможність промислової фірми в великій мірі залежить від ефективності управління виробництвом. Виробництво є однією з найважливіших базових функцій кожної фірми, бо створює товари та послуги. Будь яка виробнича діяльність становить собою певний набір операцій, тому управлінська діяльність включає в себе операційний менеджмент.

Операційний менеджмент охоплює не тільки виробництво, а всі види діяльності, які пов'язані з навмисними перетвореннями (трансформацією) матеріалів, інформації або покупців. Операційний менеджмент – це ефективне і раціональне управління будь якими операціями.

Більшість сучасних промислових фірм є складними організаціями, які прагнуть використовувати ефективний операційний менеджмент. А це означає, що у фірмах обов'язково повинні бути професійні менеджери, які могли б через рішення складних управлінських завдань удосконалювати та підвищувати ефективність виробництва.

Учбова дисципліна “Операційний менеджмент” – професійно орієнтований курс, який входить до складу освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів з менеджменту і має теоретичну та прикладну спрямованість.

Ціль курсу полягає у :

- з'ясуванні структури і змісту системи виробничого менеджменту (СВМ);
- з'ясуванні методологічних підходів до розробки операційної стратегії, проектування продукту, планування діяльності підприємства і виробничих потужностей;
- виявленні організаційних основ виробничого процесу в просторі та часі;
- визначенні шляхів ефективного управління запасами, якістю та технічним обслуговуванням виробництва продукції.

1 МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ВИКОНАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Призначення даної контрольної роботи полягає у тому, що вона повинна виявити:

- ступінь знання студентом або слухачем теоретичної частини дисципліни;
- вміння користуватися літературними джерелами;
- навички використання теоретичних знань для пошуку вірної відповіді на тести;
- здібності до вирішення задач та практичних ситуацій;
- загальний рівень підготовки студента до іспиту з учбового курсу “Операційний менеджмент”.

Перед тим, як виконувати контрольну роботу, студент повинен вивчити і проробити відповідні розділи курсу, використовуючи для цього робочу програму, конспект лекцій, методичні вказівки до виконання практичних занять, рекомендовану, періодичну та іншу літературу.

Завдання на контрольну роботу складається з п'яти позицій.

Перші дві – це теоретичні питання з курсу, при відповіді на які потрібно розкрити різноманітні існуючі підходи до розглядаємої проблеми, навести конкретні приклади та ситуації з досвіду управлінської діяльності вітчизняних та зарубіжних підприємств, виказати свою особисту думку щодо даної проблеми, проілюструвати відповідь необхідними схемами, діаграмами тощо.

Третє та четверте питання представляють собою тести, при відповіді на які треба вказати номери правильних відповідей.

П'ята позиція контрольного завдання – це задача або практична ситуація. Тут треба розв'язати задачу або запропонувати свій варіант вирішення цієї практичної ситуації. Обов'язково зробити висновок.

Завдання до контрольної роботи складає 25 варіантів. Студент обирає свій варіант згідно останній цифрі номеру залікової книжки і узгоджує його з викладачем.

Контрольна робота оформляється в зошиті, якщо вона має вигляд рукопису, або на аркушах формату А4 (з полями: ліве і нижнє – 25 мм, верхнє – 20 мм, праве – 10 мм), якщо вона набрана на комп'ютері. На титульному аркуші пишеться назва міністерства, академії, назва дисципліни, прізвище, ім'я та по батькові студента, спеціальність, номер групи, факультет, назва кафедри, прізвище, ім'я, по батькові і посада викладача. Завершується робота списком використаної літератури, який складається згідно існуючих вимог. Закінчивши роботу, студент ставить на ній свій власний підпис, дату закінчення і здає контрольну роботу до відповідного деканату або відділення.

Якщо викладач після перевірки повертає студентові контрольну роботу з вимогою в рецензії відповідної доробки, студент повинен доробити роботу і знову здати її в деканат.

Контрольна робота, підписана викладачем і допущена до захисту, захищається студентом перед іспитом в день, який вказано в учбовому розкладі.

2 ЗМІСТ ЗАВДАНЬ

2.1 Перше запитання

Варіант	Зміст запитання
1	2
1	Операційний менеджмент та операційна функція. Операції як види діяльності
2	Класифікація систем операцій за характером матеріальних потоків
3	Операційна стратегія фірми: сутність, вплив на її вибір корпоративних та ринкових факторів. Узгодження операційної та ринкової стратегій
4	Структура і зміст системи виробничого менеджменту (СВМ). Складові цільової та забезпечувальної підсистем
5	Компоненти функціональної та керуючої підсистем СВМ

6	Технологія прийняття управлінських рішень у виробничій сфері
1	2
7	Прогнозування й обґрунтування управлінських рішень в СВМ. Адміністративні та соціально-психологічні методи, що використовуються для прийняття і реалізації управлінських рішень
8	Економічні та балансові методи, що стосуються операційного менеджменту. Сітьове планування і управління в СВМ
9	Роль і місце менеджера в управлінні сучасним виробництвом
10	Загальні принципи планування діяльності промислового підприємства. Формування ринкової стратегії підприємства
11	Бізнес-планування діяльності підприємства
12	Нормування ресурсів
13	Проектування продукту та розробка послуги
14	Планування виробничих потужностей
15	Формування технічної та соціальної політики підприємства
16	Організація підготовки виробництва нової продукції
17	Характеристика виробничого процесу. Типи виробництва
18	Принципи раціональної організації виробничого процесу. Автоматизація виробничого процесу
19	Організація виробничого процесу в просторі. Виробнича та організаційна структури підприємства і фактори їх розвитку
20	Управління запасами. Системи управління запасами та її вибір для конкретного виробництва
21	Комплекс робіт з оперативного управління виробництвом. Оперативно-календарне планування, змінно-добове завдання для підрозділів і окремих робочих місць. Контроль і регулювання ходу виробництва
22	Сутність та впровадження в виробництво системи “точно-вчасно”. Система кайзен
23	Якість з позицій операційного менеджменту. Якість розробки, відповідності, виробництва. Ціна якості
24	Контроль і управління якістю
25	Підходи до технічного обслуговування виробництва. Організація технічного обслуговування

2.2 Друге запитання

Варіант	Зміст запитання
1	2
1	Перелічить, будь ласка, основні підрозділи технічного обслуговування виробництва на великому машинобудівному підприємстві. Сформулюйте їх цілі та задачі в напрямку підвищення конкурентоспроможності продукції, що виготовляється
2	Як виконується маркетинг, планування та поліпшення матеріально-

	технічного забезпечення виробництва ресурсами?
1	2
3	Назвіть, будь ласка, прогресивні види контролю якості продукції
4	Сутність реакційного та профілактичного підходів до технічного обслуговування
5	Охарактеризуйте управління тотальною якістю
6	Як Ви розумієте якість сервісу? Охарактеризуйте модель SERVQUAL
7	Назвіть, будь ласка, основні фактори оперативного-календарного планування
8	Які дії треба здійснити менеджеру з виробництва, щоб впровадити систему "точно-вчасно"?
9	Як Ви розумієте сертифікацію продукції? Яка різниця в ціні сертифікованої і несертифікованої продукції в країнах ЄС?
10	Опишіть основні практичні методи календарного планування. Наведіть, будь ласка, приклади їх використання
11	Чим відрізняється предметний принцип побудови виробничої структури підприємства від технологічного? Наведіть приклад
12	Чим відрізняється матрична структура управління від бригадної? Назвіть, будь ласка, переваги проблемно-цільової структури управління
13	Які Ви знаєте методи організації виробництва? Назвіть, будь ласка, фактори, які впливають на вибір методу організації виробництва
14	Які основні типи запасів мають місце на сучасному машинобудівному підприємстві?
15	Яким критеріям повинен відповідати організаційно-технічний рівень виробництва (ОТРВ)? Які фактори на нього впливають?
16	На конкретних прикладах розкрийте, будь ласка, зміст основних методів прискорення технологічної підготовки виробництва
17	Перелічіть, будь ласка, етапи розробки та реалізації інвестиційних проектів. В яких випадках використовується випереджальна база порівняння?
18	Охарактеризуйте, будь ласка, три форми інноваційних процесів, які мають місце у сучасному операційному менеджменті
19	Які Ви можете назвати фактори ресурсозберігання для машинобудівного підприємства?
20	Які роботи необхідно виконати для реалізації технічної політики підприємства?
21	Як Ви розумієте стратегію оновлення продукції, що випускається
22	Які ринкові складові повинна містити ринкова стратегія сучасного промислового підприємства? Коротко розкрийте їх суть
23	Назвіть, будь ласка, і коротко охарактеризуйте основні принципи планування діяльності промислового підприємства
24	Що означають принципи адаптивності і адекватності в плануванні діяльності промислового підприємства? Чим вони відрізняються?
25	Чим відрізняються методи інтерполяції і екстраполяції, які використовуються при прогнозуванні управлінського рішення?

2.3 Перший тест

Варіант	Зміст тесту
1	2
1	До факторів розвитку організаційної структури підприємства відносяться: а) дотримання принципів раціональної організації виробничих процесів; б) побудова дерева цілей; в) аналіз портфелю замовлень; г) автоматизація управління
2	До факторів, що впливають на технічний рівень виробництва відносяться: а) показник утрати робочого часу; б) фондоозброєність праці трудівників підприємства; в) середній вік технічного обладнання та технологічних процесів; г) коефіцієнт змінності роботи технологічного обладнання
3	Метод організації виробництва, в основу якого покладено періодичне виготовлення певної номенклатури продукції обмеженої кількості – це: а) поточний метод; б) одиничний; в) партійний; г) періодичний
4	Принцип раціональної організації виробничих процесів, який забезпечує рівну пропускну спроможність різних робочих місць – це: а) прямоточність; б) ритмічність; в) пропорціональність; г) безперервність
5	До плану виробництва та реалізації продукції в бізнес-плані підприємства входять такі розділи: а) план матеріально-технічного забезпечення; б) оперативно-календарні плани; в) план підвищення технічного рівня виробництва; г) розрахунок та аналіз використання виробничої потужності підрозділів підприємства
6	До вибору ресурсної стратегії підприємства включають такі роботи: а) аналіз можливості покриття витрат; б) вибір каналів розподілу продукції підприємства; в) встановлення джерел придбання матеріалів та комплектуючих, необхідних для виготовлення продукції; г) виявлення видів виробництва, які б фірма хотіла розвинути в майбутньому
7	На вибір методу організації виробництва впливають такі фактори як: а) професійно-кваліфікаційний склад робітників; б) ступінь автоматизації і механізації виробництва; в) річна програма випуску продукції;

	г) номенклатура продукції, що виготовляється
1	2
8	План забезпечення виробництва включає: а) аналіз використання різних видів ресурсів; б) інформаційне забезпечення управління виробництвом; в) інвестиційні проекти з розвитку виробництва; г) організацію контролю і регулювання ходу виробництва
9	Стратегія використання конкурентних переваг фірми на ринку включає: а) аналіз стану менеджменту фірми; б) аналіз організаційно-технічного рівня виробництва; в) побудову дерева ефективності товарів фірми; г) аналіз інфраструктури регіону
10	Для прогнозування насиченості ринків збуту продукцією серійного та масового виробництва доцільно використовувати такі методи прогнозування управлінських рішень як: а) оцінка технічних стратегій; б) параметричний; в) нормативний; г) індексний
11	Розробку універсального ідентифікатору за результатами роботи експертної групи передбачає такий метод прогнозування управлінських рішень: а) функціональний; б) екстраполяції; в) параметричний; г) оцінки технічних стратегій
12	До технічних документів, в які можуть втілюватись управлінські рішення, належать: а) методика проведення реорганізації оргструктури підприємства; б) проект з інвестування виробництва нового товару; в) стратегія діяльності фірми; г) протокол зборів акціонерів
13	До процедури виявлення можливості ресурсного забезпечення при стратегічному плануванні входять: а) якісний аналіз інформації; б) аналіз умов реалізації цілей фірми; в) прогнозування організаційно-технічного розвитку виробника та споживача товару; г) сегментація ринку
14	До задач прогнозування управлінських рішень у фірмі належать: а) прогноз рівня невизначеності на ринку; б) прогноз рівня виробництва за стадіями ЖЦТ; в) вибір показників, які максимально впливають на корисний ефект від впровадження даної продукції;

	г) визначення рівня інфляції
1	2
15	До організаційних документів, у вигляді яких можуть оформлятися управлінські рішення, належать: а) склад організаційної структури підприємства; б) податкова декларація; в) інвестиційний проект; г) протокол засідання правління акціонерного товариства
16	Які з перелічених факторів оцінки ефективності та порівняння альтернативних варіантів управлінського рішення можна віднести до факторів зовнішнього середовища: а) рівень інфляції; б) обсяг виробництва; в) рівень ризику; г) період часу виконання інвестиційного проекту
17	Проектування управлінських процесів виконується на основі таких видів спеціалізації: а) за технологічними процесами; б) за категоріями робітників; в) за типами та видами інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень; г) за функціями виробництва
18	Для поліпшення використання ресурсів фірми необхідно: а) поліпшити психологію менеджменту; б) удосконалити конструкцію товару; в) поширювати ринок збуту даного товару; г) використання матеріалів зі заздалегідь заданими властивостями
19	На ефективність функціонування СВМ впливають такі фактори зовнішнього середовища: а) скорочення тривалості виробничого циклу; б) соціальний розвиток колективу фірми; в) політика постачальників; г) особливості інфраструктури регіону
20	Функціональна підсистема СВМ містить такі складники: а) облік та контроль; б) правове регулювання функціонування фірми; в) організацію взаємодії; г) участь в аукціонах
21	Забезпечувальна підсистема СВМ містить наступні елементи: а) поширення ринку збуту товару, що виробляється; б) міжнародний стандарт ISO; в) нормативні акти з захисту прав споживачів; г) технічний розвиток виробництва
22	Управляюча підсистема СВМ містить такі компоненти: а) соціологічні підходи до менеджменту; б) правове забезпечення; в) розробку питань управління персоналом;

	г) поширення ринку збуту товарів, що виробляються
1	2
23	До показників, що характеризують ступінь стандартизації та уніфікації товару, належать: а) відповідність розміру; б) коефіцієнт повторювання складових частин товару; в) коефіцієнт стандартизації; г) показник патентного захисту
24	До методів забезпечення фірми ресурсами належать: а) прямі зв'язки з постачальниками; б) підвищення фондоддачі; в) забезпечення через товарно-сировинні біржі; г) скорочення зворотних коштів
25	Непрямий вплив на прибуток фірми чинять такі складові СВМ як: а) соціальний розвиток колективу фірми; б) інформаційне забезпечення; в) ресурсне забезпечення; г) організаційне забезпечення виробництва

2.4 Другий тест

Варіант	Зміст тесту
1	2
1	Витрати виробництва це: а) основні засоби виробництва; б) трудові ресурси; в) необхідні ресурси усіх видів; г) кошти, витрачені на необхідні ресурси
2	Функція процесу виробництва це: а) забезпечення необхідною сировиною; б) виготовлення продукції; в) отримання максимального прибутку; г) реалізація продукту, що вироблений
3	Зв'язок організації виробництва і процесу виробництва: а) організація виробництва управляє процесом виробництва; б) організація виробництва забезпечує безперервне протікання процесу виробництва, організуючи наявність усіх необхідних ресурсів; в) організація виробництва забезпечує виробництво необхідними трудовими ресурсами потрібної спеціальності та кваліфікації; г) організація виробництва створює необхідну ієрархічну структуру підприємства, від якої залежить процес виробництва
4	Проблеми, які досліджує управління витратами: а) коштові витрати суспільства на виробництво товарів та послуг; б) управління витратами виробництва з метою їх мінімізації; в) ефективне використання обмежених виробничих ресурсів та управління ними з метою досягнення максимального прибутку; г) зведення до мінімуму витрат виробництва з метою виготовлення найменш

	КОШТОВНИХ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ
1	2
5	Склад матеріальних потреб суспільства: а) матеріальні потреби людини в товарах та послугах; б) матеріальні потреби підприємств; в) матеріальні потреби людини в товарах та послугах, матеріальні потреби підприємств та урядових відомств; г) матеріальні потреби держави та урядових відомств
6	Головне протиріччя, на якому базується економіка суспільства: а) з одного боку – безмежні матеріальні потреби суспільства, а з іншого – обмежені економічні ресурси; б) з одного боку – безмежні матеріальні потреби суспільства, а з іншого – обмежений обсяг виробництва; в) з одного боку – обмеженість економічних ресурсів, а з іншого – великий обсяг виробництва; г) з одного боку – матеріальні потреби людей, а з іншого – використання товарів та послуг, які не повністю задовольняють їх потреби
7	Кінцева мета економічної діяльності: а) забезпечення людей робочими місцями; б) максимальне використання економічних ресурсів; в) задоволення різноманітних матеріальних потреб суспільства; г) досягнення високого матеріального рівня суспільства
8	Визначення економічних ресурсів: а) усі вироблені людиною ресурси; б) весь грошовий фонд суспільства; в) усі засоби виробництва суспільства, які використовуються для виробництва товарів та послуг; г) усі природні, людські та виготовлені людиною ресурси, які використовуються для виробництва товарів та послуг
9	Основні групи економічних ресурсів: а) матеріальні ресурси та капітал; б) земля, капітал та людські ресурси; в) матеріальні та людські ресурси; г) матеріальні ресурси, сировина, земля та капітал
10	Ресурси, які відносяться до категорії “земля”: а) усі природні ресурси; б) пахотні землі; в) родовища корисних копалин; г) водні та енергоресурси
11	Ресурси, які відображають категорію “капіталу”: а) споруди та обладнання; б) засоби виробництва; в) грошовий капітал;

	г) споживчі товари
1	2
12	Які з перелічених факторів оцінки ефективності та порівняння альтернативних варіантів управлінського рішення можна віднести до факторів зовнішнього середовища: а) рівень інфляції; б) обсяг виробництва; в) рівень ризику; г) період часу виконання інвестиційного проекту
13	Проектування управлінських процесів виконується на основі таких видів спеціалізації: а) за технологічними процесами; б) за категоріями робітників; в) за типами та видами інформації, що використовується для прийняття управлінських рішень; г) за функціями виробництва
14	Невідомі величини задачі планування виробництва: а) потреба в продукції; б) виробнича потужність; в) прибуток; г) обсяги продукції
15	Прямий зв'язок в управлінні це: а) вплив на систему навколишнього середовища; б) вплив об'єкта на управляючу систему; в) вплив управляючої системи на об'єкт; г) аналіз виконання плану
16	Зворотній зв'язок в управлінні це: а) вплив об'єкта (результатів управління) на сам процес управління; б) вплив управляючої системи на об'єкт; в) вплив середовища на об'єкт; г) аналіз виконання плану
17	Та чи інша стадія будь якого періодичного явища це: а) функція; б) інтервал часу; в) фаза
18	Призначення, роль, яку виконує система серед можливих видів діяльності це: а) функція; б) фаза; в) ритм
19	За якою ознакою виділена підсистема “забезпечення трудовими ресурсами”: а) період; б) фаза; в) функція
20	Планування – це частина системи управління, що виділена за ознакою: а) фаза управління; б) період управління; в) функція управління;

	г) виробнича структура
1	2
21	За якою ознакою виділена підсистема “облік”: а) період; б) виробнича структура; в) фаза; г) виробничий процес
22	Мета обліку в системі управління: а) виявити відхилення від плану; б) визначити плановий стан об’єкта; в) визначити фактичний стан об’єкта
23	Мета контролю в системі управління: а) виявити відхилення від плану; б) визначити плановий стан об’єкта; в) визначити фактичний стан об’єкта
24	Фаза управління “планування” – це: а) прямий зв’язок; б) зворотній зв’язок; в) замкнений контур управління
25	Обмеження задачі складання плану X_τ виробництва продукції на кожен добу τ полягає в тому, щоб плановий обсяг виробництва наростаючим підсумком з першої по будь яку добу не менше потреби в продукції за відповідний період. Плановий період складається з 10 діб; τ, t – номер доби; P_τ – потреба в продукції за добу τ ; X_τ – плановий обсяг виробництва продукції за добу τ . Обмеження по задоволенню потреби в представленій вище постановці відповідає: а) $X_\tau = P_\tau, \tau=1,10$; б) $X_\tau \geq P_\tau, \tau=1,10$; в) $\sum_{\tau=1}^{10} X_\tau \geq \sum_{\tau=1}^{10} P_\tau$; г) $\sum_{\tau=1}^t X_\tau \geq \sum_{\tau=1}^t P_\tau, t=1,10$

2.5 Задача або ситуація

Варіант	Зміст задачі або ситуації
1	Менеджерами фірми прийнято рішення: на основі впровадження ряду заходів по удосконаленню технології, організації виробництва і системи менеджменту знизити ціну на товар, що виготовляється.

	<p>Треба розрахувати.</p> <p>1 Зниження собівартості за рахунок організаційно-технічних заходів з урахуванням ризику інвестицій</p> <p>2 Зростання собівартості товару за рахунок розподілу інвестицій на розробку і реалізацію заходів</p> <p>3 Ціну товару до впровадження заходів</p> <p>4 Ціну товару після впровадження заходів</p> <p>Дані для виконання завдання.</p> <p>1 Рівняння регресії для факторного аналізу собівартості товару $C = 0,35 * M^{0,65} * T^{0,34} * K_{\text{ПР}}^{-0,15} * K_{\text{С}}^{-0,09}$, де М – норма витрат матеріалів на виробництво товару, кг; Т – повна трудомісткість виготовлення товару, н.ч; $K_{\text{ПР}}$ – середньозважений коефіцієнт пропорційності основних виробничих процесів виготовлення товару ($\approx 1,0$); $K_{\text{С}}$ – коефіцієнт стабільності кадрів на підприємстві (0,9) (для варіантів 13, 18, 24 $K_{\text{С}}=0,92; 0,93; 0,95$)</p> <p>2 Річна програма випуску товарів – 1000 шт. (для варіантів 13, 18, 24 – 1250; 1400; 1750 шт.)</p> <p>3 Реалізація організаційно-технічних заходів щодо удосконалення технології, організації виробництва і системи менеджменту фірми дозволить:</p> <ul style="list-style-type: none"> - знизити норму витрат матеріалів на 3,5%, а для варіантів 13, 18, 24 відповідно на 4,0; 4,2; 5,0%; - знизити трудомісткість виготовлення товару на 6,5%, а для варіантів 13, 18, 24 відповідно на 6,0; 7,0; 7,2%; - підвищити середньозважений коефіцієнт пропорційності основних виробничих процесів виготовлення товару на 5,0%, а для варіантів 13, 18, 24 на 4,8; 5,5; 5,2%; - знизити текучість кадрів на 9,0%, а для варіантів 13, 18, 24 відповідно на 8,5; 9,5; 9,3% <p>4 Строк дії заходів 3 роки, а для варіантів 13, 18, 24 – 3; 4; 3,5 роки</p> <p>5 Інвестиції в розробку і реалізацію заходів – 100 тис.у.о., а для варіантів 13, 18, 24 відповідно 90; 150; 120 тис.у.о.</p> <p>6 Собівартість одиниці продукції до впровадження організаційно-технічних заходів складає 800 у.о., а для варіантів 13, 18, 24 – 780; 850; 820 у.о.</p> <p>7 Норма прибутку по даному товару 8,3%, а для варіантів 13, 18, 24 – 8,2; 8,4; 8,6%</p> <p>8 ступінь капітального ризику заходів складає 0,80, а для варіантів 13, 18, 24 відповідно 0, 82; 0,75; 0,78</p>
2	<p>Використовуючи прийом середньозваженої величини визначити темп приросту обсягу продажу фірми у 2001р. і запропонувати шляхи для підвищення обсягів продажу товарів фірми на різних сегментах ринку за такими даними.</p> <p>1 Обсяг продажу товару А на ринку 1 у 2000р. дорівнював 470 тис.у.о., а для варіантів 10, 16, 22 відповідно 400; 500; 520 тис.у.о.</p> <p>2 Те ж саме на ринку 2 – 15- тис.у.о., а для варіантів 10, 16, 22 – 110; 160;</p>

	<p>175 тис.у.о.</p> <p>3 Обсяг продажу товару Б на ринку 1 в 2000р. дорівнював 1250 тис.у.о., а для варіантів 10, 16, 22 відповідно 1150; 1300; 1400 у.о.</p> <p>4 Те ж саме на ринку 3 – 3200 у.о., а для варіантів 10, 16, 22 – 3000; 3250; 3400 у.о.</p> <p>5 На основі сегментації ринку встановлено, що темп приросту обсягу продажу товару А на ринку 1 на 2001р. дорівнюватиме 5,0%, а для варіантів 10, 16, 22 – 4,7; 5,2; 5,5%</p> <p>6 Те ж саме на ринку 2 – 12%, а для варіантів 10, 16, 22 - 10,0; 12,5; 13,0%</p> <p>7 Темп приросту обсягу продажу товару Б на ринку 1 на 2001р. – 2,5%, а для варіантів 10, 16, 22 – 2,0; 2,5; 2,7%</p> <p>8 Те ж саме на ринку 3 – 4,5%, а для варіантів 10, 16, 22 – 4,0; 4,5; 5,0%</p>
3	<p>Перед керівником підприємства стоїть дилема: будувати нову автоматичну виробничу лінію з високою технологією або ні. Якщо нове обладнання запрацює на повну потужність, то підприємство отримає прибуток у розмірі 200 тис.у.о. (для варіантів 3, 11, 23 відповідно 100; 150; 250 тис.у.о.), а якщо ні – понесе збитки у розмірі 150 тис.у.о. (для варіантів 3, 11, 23 відповідно 60; 100; 190 тис.у.о.). Головний менеджер (керівник) вважає, що шанси на невдачу нової лінії та технологічного процесу в умовах даного підприємства – 60%.</p> <p>Другим рішенням може бути проведення додаткових досліджень і тільки після цього прийняття рішення про пускання або непускання нової лінії в дію. Таке дослідження потребує витрат 10 тис.у.о., а для варіантів 3,11,23 відповідно 5; 7,5; 12,5 тис.у.о. Менеджер вважає, що шанс задовільного результату досліджень 50х50. Якщо результати досліджень будуть задовільні, то ймовірність того, що обладнання лінії буде працювати ефективно – 90% (для варіантів 3, 11, 23 відповідно 80; 92; 95%). Якщо ні, то ймовірність ефективної роботи обладнання тільки 20% (для варіантів 3, 11, 23 відповідно 30; 20; 18%).</p> <p>Поставте себе на місце менеджера. Побудуйте дерево цілей, розрахуйте грошову віддачу для кожного варіанту і використайте її як критерій для прийняття рішення з питання: треба проводити дослідження і тільки потім приймати рішення чи ні?</p>
4	<p>Відомо, що для того, щоб прийняти обґрунтоване рішення, необхідно забезпечити порівняльність альтернативних варіантів організаційно-економічних управлінських рішень.</p> <p>Порівняємо роботу двох верстатів однієї моделі в умовах роботи різних виробництв. Річна продуктивність першого верстату в умовах першого виробництва, де тризмінний режим роботи дорівнює 1800 шт. (для варіанту 12 – 2200 шт.). Річна продуктивність другого верстату в умовах другого виробництва, де дві робочі зміни – 1500 шт. (для варіанту 12 – 1750 шт.).</p> <p>Для цілей порівняльного аналізу та оцінки ефективності використання верстатів необхідно привести в порівняльний вид продуктивність верстату, що працює в умовах першого виробництва, за режимом його роботи.</p>

	Порівняйте річну продуктивність першого та другого верстатів.																					
5	<p>Фірма розробили організаційно-технічні засоби з підвищення рівня автоматизації виробництва, організації праці, культури виробництва, впровадження яких дає змогу в 2002 році підвищити продуктивність праці на 9% (для варіанту 14 – на 8%).</p> <p>Використовуючи метод екстраполяції необхідно спрогнозувати зниження трудомісткості товару в 2002 році і розрахувати її значення, якщо трудомісткість цього товару фірми у 1998р. дорівнювала 525 н.ч. (для варіанту 14 – 400 н.ч.), у 1999р. – 510 н.ч. (для варіанту 14 – 385 н.ч.), у 2001р. – 490 н.ч. (для варіанту 14 – 355 н.ч.).</p> <p>Частка дії фактору трудомісткості в зростанні продуктивності праці дорівнює 60% (для варіанту 14 – 65%)</p>																					
6	<p>Початкова потужність робочих місць (верстатів) по виготовленню партії деталей за технологічним процесом, що містить чотири операції, була така: $P_1=10$шт/зміну (для варіантів 15, 21 відповідно 8; 15шт/зміну); $P_2=12$шт/зміну (для варіантів 15, 21 відповідно 10; 12шт/зміну); $P_3=7$шт/зміну (для варіантів 15, 21 відповідно 10; 8шт/зміну); $P_4=10$шт/зміну (для варіантів 15, 21 відповідно 15; 15шт/зміну).</p> <p>Проаналізуйте технологічний процес виготовлення даних деталей, знайдіть його “вузьке” місце, розрахуйте коефіцієнт пропорційності і дайте конкретні рекомендації щодо підвищення пропорційності технологічного процесу виготовлення партії деталей</p>																					
7	<p>В таблиці наведені показники, які характеризують ритмічність роботи механозбирального цеху. В дужках наведені дані для варіантів 17 та 25. Необхідно розрахувати коефіцієнт ритмічності роботи цеху, проаналізувати його роботу за декадами і за місяць в цілому шляхом знаходження відповідних значень відсотків виконання плану</p> <table border="1" data-bbox="220 1326 1481 1572"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Показники</th> <th colspan="3">Випуск виробів за декадами</th> <th rowspan="2">За місяць</th> </tr> <tr> <th>1</th> <th>2</th> <th>3</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>$V_{\text{план}}$, тис.грн</td> <td>200 (150; 250)</td> <td>200 (150; 250)</td> <td>200 (150; 250)</td> <td>600 (450; 750)</td> </tr> <tr> <td>$V_{\text{факт}}$, тис.грн.</td> <td>60 (100, 300)</td> <td>100 (150; 200)</td> <td>450 (250; 250)</td> <td>610 (500; 750)</td> </tr> </tbody> </table>				Показники	Випуск виробів за декадами			За місяць	1	2	3	$V_{\text{план}}$, тис.грн	200 (150; 250)	200 (150; 250)	200 (150; 250)	600 (450; 750)	$V_{\text{факт}}$, тис.грн.	60 (100, 300)	100 (150; 200)	450 (250; 250)	610 (500; 750)
Показники	Випуск виробів за декадами			За місяць																		
	1	2	3																			
$V_{\text{план}}$, тис.грн	200 (150; 250)	200 (150; 250)	200 (150; 250)	600 (450; 750)																		
$V_{\text{факт}}$, тис.грн.	60 (100, 300)	100 (150; 200)	450 (250; 250)	610 (500; 750)																		
8	<p>Підприємство збирається ввести в дію нову виробничу лінію. Але для того, щоб її запустити, необхідно вирішити, робити капітальну реконструкцію трьох цехів або обмежитися їх поточною реконструкцією.</p> <p>При сприятливому ринку капітальна реконструкція принесе прибуток 120 тис.у.о. (для варіанту 19 – 80 тис.у.о.). Якщо ринок буде сприятливим, то чисті збитки досягнуть 100 тис.у.о. (для варіанту 19 – 70 тис.у.о.).</p> <p>Поточна реконструкція дає 50 тис.у.о. (для варіанту 19 – 30 тис.у.о.) прибутку при сприятливому ринку і 25 тис.у.о. (для варіанту 19 – 15 тис.у.о.) збитку, якщо ринок несприятливий. Ймовірність виникнення сприятливого або несприятливого ринку – 0,5.</p> <p>Побудуйте дерево рішень, розрахуйте грошову віддачу кожного варіанту і</p>																					

	дайте рекомендації щодо типу реконструкції блоку з трьох цехів.		
9	Продаж холодильників, які випускає підприємство, постійно зростає протягом останніх п'яти років. Менеджери відділу збуту хочуть визначити математичний тренд обсягу продажу. Знаючи, що обсяг продажу за прогнозом у 1996р. 10 тис.шт. (для варіанту 20 – 12 тис.шт) і використовуючи експоненціальне згладжування з вагою 0,35, дайте розвиток прогнозу від 1996 до 2002р., необхідного для проектування обсягу продажу і плану випуску холодильників. В дужках наведені цифри до варіанту 20.		
	Рік	Обсяг продажу, тис.шт.	Прогноз, тис.шт.
	1996	10,5 (13,0)	10 (12)
	1997	11,3 (13,4)	
	1998	11,8 (14,0)	
	1999	12,2 (14,3)	
	2000	12,6 (15,0)	
	2001	13,0 (15,5)	
	2002	13,5 (16,0)	
10	Умови завдання дивися в варіанті 2		
11	Умови завдання дивися в варіанті 3		
12	Умови завдання дивися в варіанті 4		
13	Умови завдання дивися в варіанті 1		
14	Умови завдання дивися в варіанті 5		
15	Умови завдання дивися в варіанті 6		
16	Умови завдання дивися в варіанті 2		
17	Умови завдання дивися в варіанті 7		
18	Умови завдання дивися в варіанті 1		
19	Умови завдання дивися в варіанті 8		
20	Умови завдання дивися в варіанті 9		
21	Умови завдання дивися в варіанті 6		
22	Умови завдання дивися в варіанті 2		
23	Умови завдання дивися в варіанті 3		
24	Умови завдання дивися в варіанті 1		
25	Умови завдання дивися в варіанті 7		

Перелік рекомендованої літератури

1. Про підприємства в Україні: Закон України / Відомості Верховної Ради України. – 1991. - №20.
2. Про підтвердження відповідності: Закон України / Голос України, 26 червня 2001р., №112 (2612).
3. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент: человек, стратегия, организация, процесс: 2-е изд.: Учебник. – М.: «Гардарика», 1996.
4. Версан В.Г. Интеграция управления качеством продукции. Новые возможности. – М.: Изд-во стандартов, 1994.
5. Герчикова Н.И. Менеджмент: Учебник – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Банки и биржи, ЮНИТИ, 1995.
6. Гэлловэй Л. Операционный менеджмент. – СПб.: Питер, 2001.
7. Коваленко Г.А. Конспект лекций по курсу «Операционный (производственный) менеджмент». Краматорск: ДГМА, 2001.
8. Козловский В.А., Маркина Т.В., Макаров В.М. Производственный и операционный менеджмент. Практикум. – СПб.: «Специальная литература», 1998.
9. Менеджмент организации: Учебное пособие / Румянцева З.П., Саломатин Н.А., Акбердин Р.З. и др. – М.: ИНФРА-М, 1995.
10. Немцов В.Д., Довгань Л.Є., Сініон Г.Ф. Менеджмент організацій: Навч. посібник. – К: ТОВ «УВПК «ЕксОб», 2001.
11. Организация, нормирование и материальное стимулирование труда в машиностроении: Учеб. пособие для машиностр. спец. вузов / Л.А.Глаголева, С.Г.Пуртов, С.В.Смирнов и др. – М.: Высшая школа, 1988.
12. Скударь Г.М. Управление конкурентоспособностью крупного акционерного общества. Проблемы и решения. – К.: Наукова думка, 1999.
13. Уткин Э.А. Сборник ситуационных задач, деловых и психологических игр, тестов по курсам «Менеджмент», «Маркетинг». Учебное пособие. – М.: Финансы и кредит, 1996.
14. Фатхутдинов Р.А. Производственный менеджмент: Учебник, 2-е изд., - М.: ЗАО «Бизнес школа «Интел-Синтез», 2000.

